

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/373/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115207184
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2115207184.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ H. F., nar. XX.XX.XXXX, X. XXXX/X, V., 2/ H. H., nar. XX.XX.XXXX, N. D.. D. XXXX/X, V., o zaplatenie 2.838,64 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 18C 152/2015-99 zo dňa 7. septembra 2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaní 1/ a 2/ m a j ú n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd žalobu zamietol a žalovaným, ktorí majú nárok na náhradu trov konania, trovy konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, § 546, § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 52 ods. 2, 3 v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 39 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným 1/ existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, za ktorý prevzal ručiteľský záväzok žalovaný 2/, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože sa jedná o typovú zmluvu uzatváranú vo viacerých prípadoch, ktorej obsah spotrebiteľ podstatným spôsobom neovplyvňoval a pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a dodávateľ tak konal. Žalobca sa v konaní od žalovaných domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, a preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, pretože v konaní nebolo preukázané, že postupca t.j. Slovenská sporiteľňa, a.s. písomne vyzval žalovaného a upozornil ho na omeškanie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda platné postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou. Súd sa postupom podľa § 295 CSP pokúsil o obstaranie tohto dôkazu, avšak bezúspešne, lebo žalobca ním nedisponoval a žalovaní na dotaz súdu, či im bola doručená výzva od banky, nereagovali. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie, ale ani zaslanie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho

pohľadávky postupníkovi. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon vykonaný nebol, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu.

Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému 1/ (a po nesplnení voči žalovanému 2/) žalobcovi len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta (§ 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky). V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

Žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky z úverovej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, ktorú súd zisťoval prioritne zo zákona a ďalej už z dôvodu hospodárnosti konania neskúmal premlčanie nároku, resp. splnenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď boli dané predpoklady pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu z tohto dôvodu.

Vzhľadom na úplný úspech žalovaných v spore súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že hoci majú nárok na náhradu trov konania voči protistrane, sa im trovy nepriznávajú, lebo im žiadne nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom splnomocnenkyne z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s nedostatkom aktívnej legitimácie žalobca v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že v konaní predložil oznámenia postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať, bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v tomto prípade nemôže úspešne dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky ani jej prípadnej neexistencii. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.06.2003 spis. zn. Obo 210/01, uznesenie Krajského súdu v Žiline spis. zn. 5Co 228/2016 zo dňa 30.06.2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach spis. zn. 1Co 387/2015 zo dňa 04.05.2016 ako aj uznesenia ďalších krajských súdov. Súd preto pochybil a vec nesprávne právne posúdil aj napriek predloženým oznámeniam o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy o postúpení. Žalobca zastáva názor, že aktívnu legitimáciu v konaní preukázal v oznámeniach postupcu o postúpení pohľadávky. Poukázal na § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúci z § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže aj norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky v tomto prípade žalovanému 1/, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 zákona o bankách. V tejto súvislosti žalobca poukazuje aj na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha PhD., LL.M. v časopise Súkromné právo č. 1/2015. Z uvedeného vyplýva, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách a s nedoručením takejto výzvy nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Z dikcie § 92 ods. 8 zákona o bankách s poukazom na to, že omeškanie žalovaného 1/ trvalo nepochybne viac ako rok zastáva názor, že právny predchodca žalobcu vykonal v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách aj v takom prípade ak by písomnú výzvu žalovanému 1/ nezasielal. V tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.03.2016 spis. zn. 12Co

223/2015. Odvolateľ preto zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania odo dňa splatnosti jednotlivých splátok až do zaplatenia a pokiaľ ide o otázku aktívnu legitímáciu žalobcu predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou príloh k zmluve o postúpení pohľadávok. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a zmenil ho tak, že vyhovie žalobe žalobcu a v zmysle § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil i trovy odvolacieho konania do výšky 313,75 eur.

4. Žalovaní 1/ a 2/ odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrili.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 201 a § 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 0284273632 zo dňa 25.11.2005, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. so žalovaným podľa §§ 497 až 507 nasl. Obchodného zákonníku, sa Slovenská sporiteľňa, a.s. zaviazala poskytnúť žalovanému 1/ bezúčelový spotrebný úver v hotovosti vo výške 100.000,- Sk. Žalovaný 1/ sa zaviazal splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1.527,- Sk vždy k 20. dňu každého mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 20.12.2005 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20.11.2015, bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 12,60% ročne a poplatok za poskytnutie úveru 2.000,- Sk splatný v deň podpisu zmluvy. Podľa čl. III bodu 7. zmluvy v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru je dlžník povinný platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným 2/ bola dňa 25.11.2005 uzavretá Dohoda o ručení. Podľa čl. IV bodu 5. bola dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov 6,35%. Podľa čl. V bodu 3. zmluvy sa všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v zmluve budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou Zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi.

7. Podľa bodu 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy o splátkovom úvere, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednanja zo strany klienta vymedzenej v písmenách a) až q) banka je oprávnená okrem iného podľa písm. a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, podľa písm. b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť c) započítať pohľadávku u úveru banky voči akejkoľvek pohľadávke klienta, d) zastaviť poskytnutie alebo čerpanie úveru. Ako jeden zo spôsobov porušenia zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednanja zo strany klienta je v bode 7.6.1. písm. a) Všeobecných obchodných podmienok uvedený prípad, ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní.

8. Podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2013 spolu s prílohou spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca postúpila na postupníka, ktorým je súčasný žalobca, pohľadávku voči žalovaným 1 a 2 uplatňovanú v tomto konaní. Z pokusu o zmier žalobcu zo dňa 10.03.2015 adresovaným žalovanému 1 a 2 vyplýva, že žalobca zaslal výzvu, v ktorej im oznámil dlžnú sumu 8.995,27 eur a žiada splnenie povinnosti úhradou dlžnej sumy najneskôr do 13.3.2015.

9. Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádzal, že predložil výzvu právneho predchodcu žalobcu adresovanú žalovaným, odvolací súd k uvedenému uvádza, že takáto výzva nebola predložená, pričom na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie žalobca uviedol, že výzvou Slovenskej sporiteľne a.s. žalovaným nedisponuje.

10. Tak ako súd prvej inštancie správne skonštatoval, aj podľa odvolacieho súdu bolo potrebné, aby sa súd v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

11. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

12. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď sice predložil zmluvu o postúpení pohľadávok, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovaným ako dlžníkom.

13. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade zrejme nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní.

15. Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka

postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

16. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

17. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

18. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., bol postupca v súdnom konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016 tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

19. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená naňho, boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol žalovaný aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitimitáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo potrebné z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

20. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd sa nemohol stotožniť s odvolacími námietkami žalobcu, poukazujúcimi na dostatočné preukázanie jeho aktívnej vecnej legitimitácie, a s tým spojenú rozhodovaciu činnosť označených súdov. Podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky nie je daná viazanosť právnym názorom vysloveným skorším rozhodnutím súdu rovnakého stupňa, pričom všeobecne záväzný charakter nemajú ani judikáty. V zmysle záverov ústavnoprávnej judikatúry však Ústavný súd akceptuje práve teleologický výklad právnej normy, ako aj interpretačný postup všeobecných súdov, ktorý je spôsobilý v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zisťovaní jej obsahu, účelu a zmyslu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013). Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je daná tiež povinnosť eurokonformného výkladu národného práva, so zachovávaním nepriameho účinku jednotlivých smerníc (pri naplnení cieľov vysokej ochrany spotrebiteľa garantovaných komunitárnym právom). Preto vo svetle eurokonformného výkladu dotknutých právnych noriem nebolo možné sa so žalobkyňou uvádzanými rozhodnutiami na podporu jej tvrdení (v danom prípade) stotožniť. Uvedené sa vzťahuje aj na žalobkyňou citovanú odbornú literatúru ako aj rozhodnutia odvolacích súdov vo vzťahu k preukázaniu aktívnej legitimitácie žalobcu na základe postúpenia pohľadávky.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, odvolaním osobitne nenapadnutého, v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

22. Žalovaní 1 a 2 majú voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaní boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne im náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).